

คู่มือบริหารหลักสูตร

ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ของสถาบันการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือบริหารหลักสูตร
ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ
ของสถาบันการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรการอาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการฉบับนี้ ได้ดำเนินการจัดทำขึ้นโดยหน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในลักษณะของคู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี เริ่มตั้งแต่การนำมาตราฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะมาเข้าสู่กระบวนการพัฒนาหลักสูตรระดับสาขาวิชา พร้อมด้วยตัวอย่างแบบฟอร์มที่ใช้ในขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้สถาบันการอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร และกรอบมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพระดับสาขาวิชา สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะของแต่ละสาขาอาชีพ รวมทั้งตามความต้องการของตลาดแรงงาน ยุทธศาสตร์ของภูมิภาค และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ให้สามารถผลิตกำลังคนสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการที่มีคุณธรรม จริยธรรม วินัยและเจตคติ อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถประกอบอาชีพในลักษณะนักเทคโนโลยีผู้ปฏิบัติการ รวมทั้งประกอบอาชีพอิสระได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

เอกสารฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจากคณะผู้บริหาร คณาจารย์ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งได้อุทิศสติปัญญา ความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนสละเวลามาช่วยงานเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาของประเทศเป็นสำคัญ จึงขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

สารบัญ

ตอนที่ ๑ โลกการทำงานสู่โลกการศึกษา ๑

- การจัดการอาชีวศึกษา ๑
- มาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานสมรรถนะสู่มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ๔

ตอนที่ ๒ การพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา ๖

- การพัฒนาหลักสูตร ๖
- การกำหนดสาขาที่พัฒนาหลักสูตร ๗
- กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ๘
 - ความหมาย ๙
 - ความสำคัญ ๑๑
 - องค์ประกอบ ๑๑
- ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา ๑๒
 - การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ๑๔
 - การกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ๑๔
 - การกำหนดรหัสรายวิชาในหลักสูตร ๑๖
 - การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ ๑๘
 - การเขียนสมรรถนะรายวิชา ๑๙
 - การเขียนคำอธิบายรายวิชา ๒๐

ตอนที่ ๓ การเห็นชอบและรับรองหลักสูตร ๒๑

- ขั้นตอนการวางแผนพัฒนาและรับรองหลักสูตร ๒๑
- องค์ประกอบของเอกสารหลักสูตร ๒๒
- แนวปฏิบัติในการเสนอขอความเห็นชอบและรับรองหลักสูตร ๒๒
 - หลักสูตรใหม่ ๒๒
 - หลักสูตรปรับปรุง ๒๓
- การนำเสนอหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒๕

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก

- คุณวุฒิอาชีวศึกษา (คอศ. ๑ – คอศ. ๖)
 - คอศ. ๑ ๒๗
 - คอศ. ๒ ๓๑
 - คอศ. ๓ ๔๓
 - คอศ. ๔ ๕๐
 - คอศ. ๕ ๕๒
 - คอศ. ๖ ๕๔
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๖๐
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๖๒
- คณะทำงาน ๖๗

ตอนที่ ๑

โลกการทำงานสู่โลกการศึกษา

คู่มือบริหารหลักสูตรปริญญาตรี

การจัดการอาชีวศึกษา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การพัฒนาประเทศให้มีเจริญก้าวหน้า พร้อมทั้งจะแข่งขันกับนานาชาติได้ การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีการพัฒนาให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ พัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกันต่อตนเองและสังคม รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะและทักษะแรงงานเพื่อรองรับการแข่งขันของประเทศ

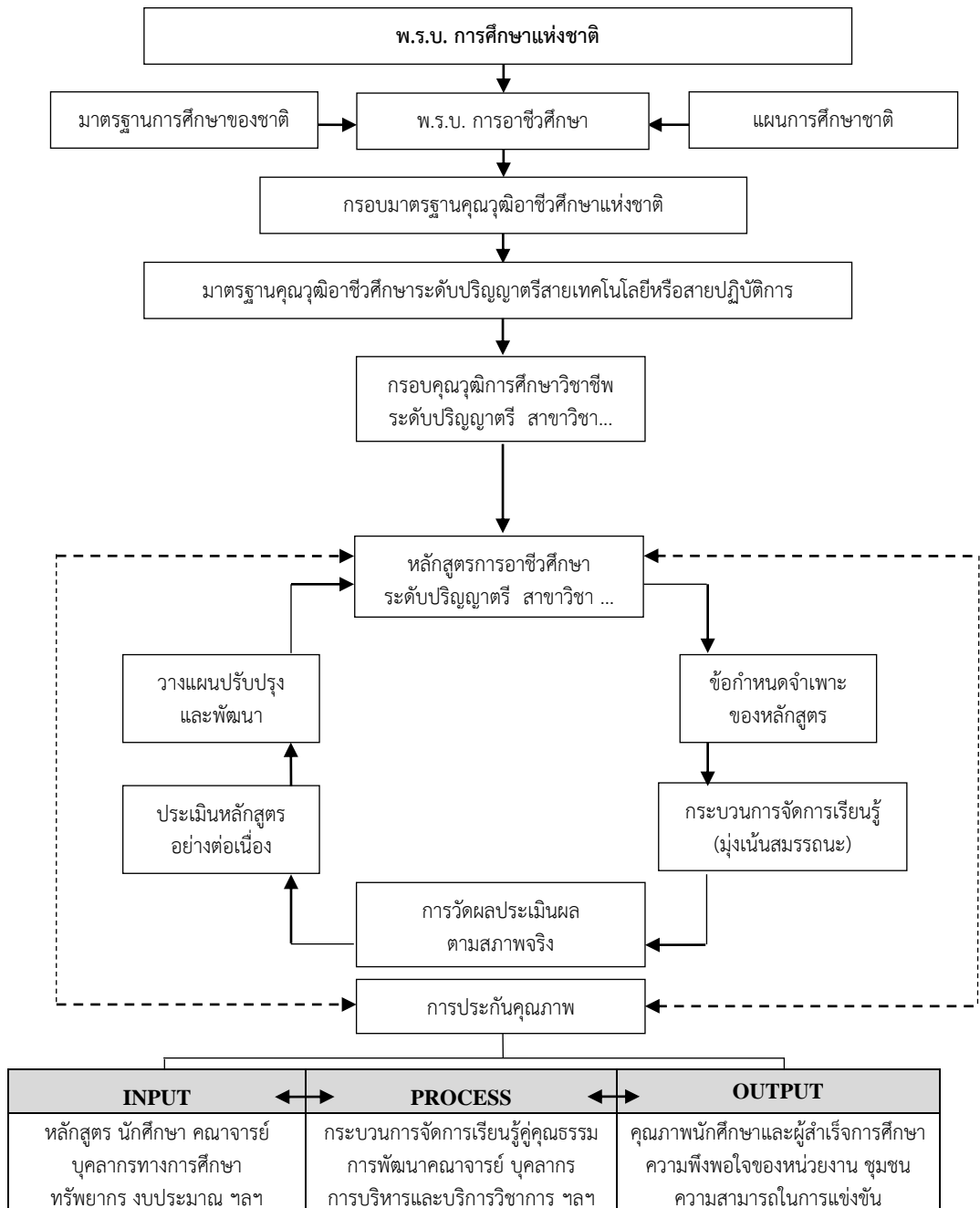
ในการดำเนินการดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาทั้งด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความถนัด ตามความสนใจ และได้รับการบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งให้มีการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ เน้นความสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเพื่อยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน และสามารถเข้าสู่การเปิดเสรีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ในอนาคต จึงได้กำหนดนโยบายในการยกระดับทักษะฝีมือและเตรียมความพร้อมแก่ กลุ่มเป้าหมายให้มีสมรรถนะที่ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและการผลิตสินค้าและบริการที่มีการแข่งขันทั้งด้านคุณภาพ ปริมาณและระยะเวลา ในการผลิต โดยพัฒนาระบบการจัดการอาชีวศึกษาตามแรงขับจากผู้ใช้ “Demand Driven” ภายใต้ความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการซึ่งเป็น หน่วยที่ใช้ผลผลิตของอาชีวศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน นำ ความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้

เนื่องจากจัดการอาชีวศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ต้องการให้มีการกระจายอำนาจทางวิชาการสู่สถานศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ เพื่อเปิดโอกาสให้สถาบันการอาชีวศึกษา ในแต่ละแห่งสามารถพัฒนาหลักสูตรได้เอง โดยยึดกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ตามสาขาวิชา ในการพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา ในรูปแบบอาศัยแรงขับจากผู้ใช้ หลักสูตรที่จะพัฒนา จะต้องเป็นหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะ “Competency Based Curriculum” ซึ่งนำสมรรถนะ ของผู้ประกอบอาชีพที่ปฏิบัติงานอาชีพ มาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะมาเป็นปัจจัย ในการพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับ สมรรถนะอาชีพสามารถประกอบอาชีพได้ทันทีดังที่แผนภาพที่ ๑.๑ การพัฒนาคุณภาพตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา

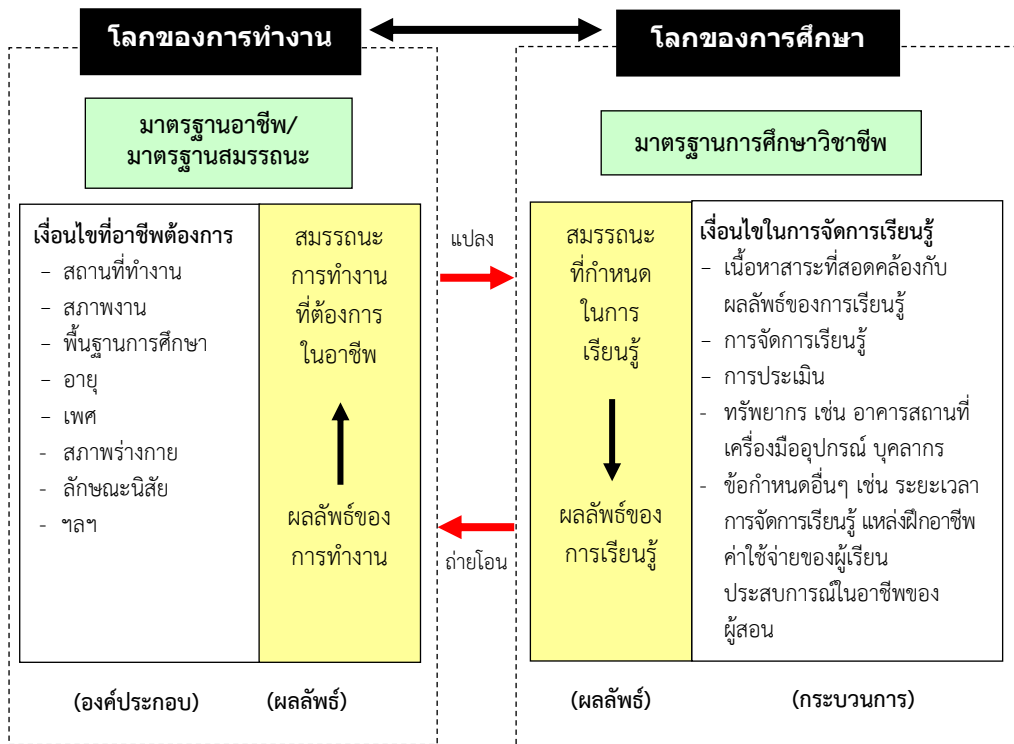
แผนภาพที่ ๑.๑ การพัฒนาคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

มาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานสมรรถนะสู่มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ

ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและบริการให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศนั้น หลักพื้นฐานสำคัญอยู่ที่การพัฒนามาตรฐานของอาชีพนั้นๆ และการพัฒนาคนในอาชีพนั้นให้มีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานของอาชีพ โดยทั่วไปแล้วการพัฒนามาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะเป็นความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าของอาชีพ ส่วนการพัฒนาคนในอาชีพให้มีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะนั้นจะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างเจ้าของอาชีพที่ใช้ระบบฐานการทำงานพัฒนา และหน่วยงานการศึกษาที่ใช้ระบบฐานสถาบันพัฒนากำลังคนเข้าสู่อาชีพ ดังนั้นมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะที่ได้มาจากโลกของการทำงาน จึงมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพในโลกของการศึกษา โดยหน่วยงานทางการศึกษาจะต้องวิเคราะห์มาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่กระบวนการใช้กัมกับระดับคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพในแต่ละระดับ ว่าต้องการผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถหรือสมรรถนะในการปฏิบัติงานในเรื่องใดบ้างที่จำเป็นหรือเรื่องที่บังคับ และมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานเรื่องใดบ้างที่เป็นเรื่องเสริม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนากำลังคนระดับระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาชีพให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะที่กำหนด ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา จึงจำเป็นต้องนำสมรรถนะที่ผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติจริงในงานอาชีพจากมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะมาเข้าสู่กระบวนการพัฒนาเป็นหลักสูตรการอาชีวศึกษาตามแผนภาพที่ ๑.๒ ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานสมรรถนะกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ

แผนภาพที่ ๑.๒
 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานสมรรถนะ
 กับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ
 ระหว่างโลกของการทำงานกับโลกของการศึกษา

ตอนที่ ๒

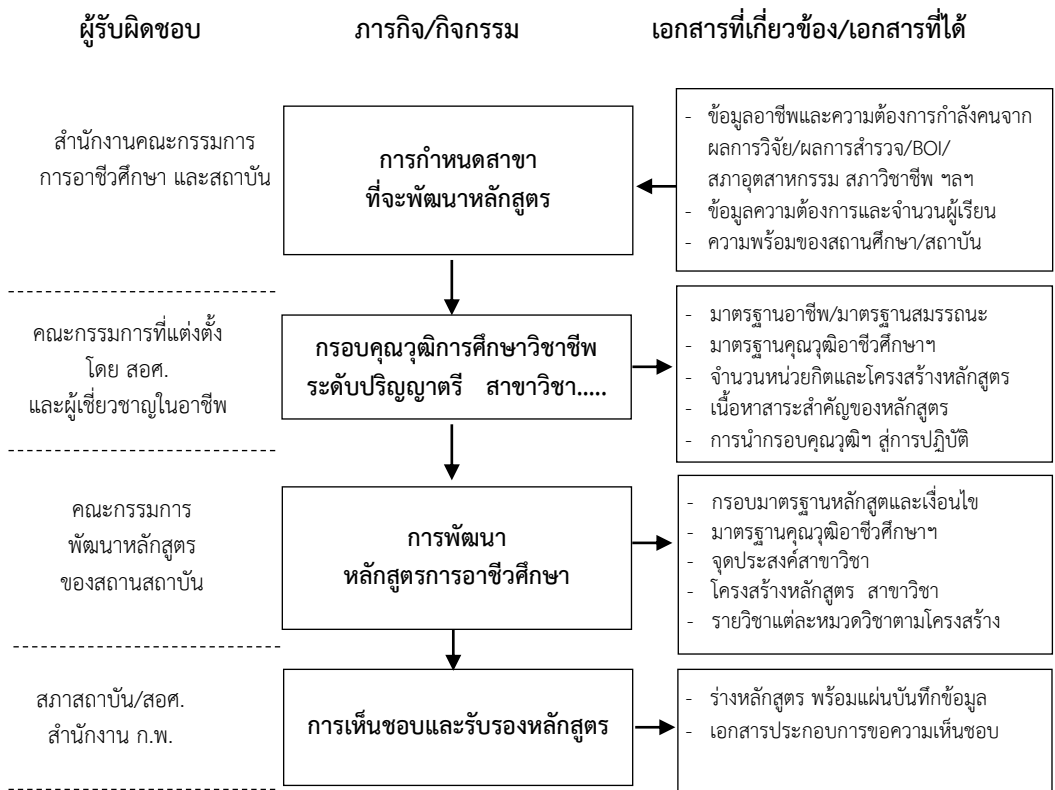
การพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา

คู่มือบริหารหลักสูตรปริญญาตรี

การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษาเป็นการนำมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะไปพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพในรูปของกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ แล้วพัฒนาเป็นหลักสูตรการอาชีวศึกษา และจากการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานในการกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ให้สถาบันการอาชีวศึกษาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพและเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย คุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ โดยคุณภาพ ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิ ต้องครอบคลุมอย่างน้อย ๓ ด้าน คือ **ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์** ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัยและทักษะทางปัญญา **ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป** ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนา และ**ด้านสมรรถนะวิชาชีพ** ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหรือสถาบันที่จะดำเนินการพัฒนาหลักสูตร จะมีการวิเคราะห์ข้อมูลอาชีพและความต้องการกำลังคน ผลการสำรวจ ผลการวิจัย ข้อมูลความต้องการและความพร้อมของสถาบัน ไปพัฒนาเป็นกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ เพื่อสถาบันการอาชีวศึกษาจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาของระดับคุณวุฒิเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการตามแผนภาพที่ ๒.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๒.๑ ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา

การกำหนดสาขาที่จะพัฒนาหลักสูตร

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการพัฒนาหลักสูตร และที่สำคัญคือผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพแล้วสามารถปฏิบัติงานได้จริงและมีงานทำ การกำหนดชื่อสาขาวิชาที่จะพัฒนาหลักสูตร สิ่งสำคัญคือสาขานี้ต้องเป็นอาชีพที่มีอยู่จริง สามารถยกระดับของการประกอบอาชีพได้ อาชีพดังกล่าวต้องการกำลังคนที่มีความรู้ ทักษะอยู่ในระบบการจ้างงานอย่างแน่นอน การหาข้อมูลเพื่อตัดสินใจเลือกสาขาที่จะมาพัฒนาหลักสูตร เมื่อได้รายการชื่ออาชีพเฉพาะมาแล้วการที่จะคัดเลือกมาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อการศึกษาจะต้องมีหัวข้อการพิจารณาคัดเลือกที่เหมาะสมหรือไม่เพียงไร โดยมีข้อพิจารณาดังนี้

๑. อาชีพที่จะพัฒนานี้ต้องการผู้สำเร็จการศึกษาจากการเรียนในระบบหรือจากการฝึกอบรม

๒. ผู้พัฒนาหลักสูตรมีอำนาจหรือได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย ข้อบังคับในการจัดการศึกษาหรือฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเข้าสู่อาชีพนั้นหรือไม่ เพราะบางอาชีพจะต้องได้รับอนุญาตจากสมาคมวิชาชีพ

๓. ข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับปริมาณความต้องการหรือจ้างงานในอาชีพนี้ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพียงพอหรือไม่

๔. ข้อมูลบ่งชี้แน่ชัดว่ามีผู้ที่ต้องการสมัครเข้าศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อเข้าประกอบอาชีพนี้เพียงพอหรือไม่

๕. คณาจารย์ มีคุณสมบัติและมีความชำนาญในอาชีพนั้นหรือไม่

๖. สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาหรือฝึกอบรม ได้แก่ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เพียงพอหรือจัดหาได้ครบเมื่อจะเปิดหลักสูตรหรือไม่

กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

ตามประกาศกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานำไปกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยี และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาได้ให้มีการรวมกลุ่มสถานศึกษาเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา ถือเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่ชำนาญการปฏิบัติการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี ทุนบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้บริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดเป็นกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ (คอส.๑) ขึ้น โดยในกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพมีมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ซึ่งเป็นขั้นของการแปลงมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานสมรรถนะที่ต้องการ ที่ได้จากการวิเคราะห์หน้าที่ของอาชีพที่กำหนดนั้นออกเป็นรายการสมรรถนะที่ต้องการให้บรรลุในการจัดการอาชีวศึกษาในระดับเทคโนโลยี ซึ่งมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่กล่าวนี้เป็น การกำหนดคุณลักษณะและสมรรถนะวิชาชีพที่ต้องการอย่างกว้างๆ อันจะเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาตามสาขาวิชา ซึ่งเป็นคุณลักษณะและสมรรถนะที่ต้องการ จำนวนหน่วยกิตและโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนการสอน ทรัพยากรการเรียนการสอน และการจัดการ เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษาสำหรับสถาบันการอาชีวศึกษาให้สามารถดำเนินไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพในรูปของหลักสูตรฐานสมรรถนะ

- **ความหมาย**

กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ (คอศ. ๑) หมายถึง กรอบที่แสดงถึงรายละเอียดของข้อกำหนดระดับคุณวุฒิการศึกษาอาชีพศึกษาตามสาขาวิชา โครงสร้างหลักสูตรและขอบข่ายหรือข้อกำหนดที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการตามลักษณะของหลักสูตรตามระดับคุณวุฒิของการจัดการศึกษาด้านอาชีพศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาของระดับคุณวุฒิเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ ดังแผนภาพที่ ๒.๒

แผนภาพที่ ๒.๒

การพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

● ความสำคัญ

๑. เป็นเครื่องมือในการนำนโยบายการพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ
๒. เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง
๓. มุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานอาชีพหรือตามความต้องการของผู้ใช้
๔. มุ่งให้คุณภาพของทุกสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นที่ยอมรับและสามารถเทียบเคียงกันได้
๕. เปิดโอกาสให้สถาบันการอาชีวศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีประสิทธิภาพ

● องค์ประกอบ

กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ (คอส. ๑) ควรประกอบด้วยหัวข้ออย่างน้อยดังต่อไปนี้

๑. ชื่อหลักสูตร
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา
๓. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
๔. โอกาสในสายงานวิชาชีพ
๕. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
๖. มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ
๗. จำนวนหน่วยกิตและโครงสร้างหลักสูตร
๘. เนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร
๙. แนวทางการจัดการเรียนการสอน
๑๐. การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
๑๒. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ
๑๓. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
๑๔. การนำกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพสู่การปฏิบัติ
๑๕. ภาคผนวก

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา

จากการที่สภาพเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการแข่งขันในสังคมโลก ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตทั้งในสังคมเมืองและชนบท ทุกภาคส่วนเริ่มตระหนักและเห็นร่วมกันว่าปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถบรรเทาให้เบาบางได้ด้วยการจัดการศึกษา จึงได้มีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาใหม่ ในด้านหลักสูตรการอาชีวศึกษา รัฐมีนโยบายส่งเสริมให้สถาบันการอาชีวศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดทำหลักสูตรของตนเองได้ โดยนำกรอบคุณวุฒิการศึกษาวชิชาชีพ (คอคศ. ๑) ของแต่ละสาขาวิชา มาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษา ในแบบเสนอหลักสูตรการอาชีวศึกษา (คอคศ. ๒) โดยการพัฒนาคู่มือหลักสูตรได้เปิดโอกาสให้สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของชุมชน ศักยภาพของพื้นที่และภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หลักสูตรที่จัดทำขึ้นต้องเป็นไปตามสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจและความต้องการของท้องถิ่น อันจะทำให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เกิดความรัก ความผูกพันและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัวและท้องถิ่น จากการบูรณาการทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษาจะใช้เครื่องมือที่เรียกว่า **คุณวุฒิอาชีวศึกษา ๑-๖ (คอคศ. ๑-๖)** ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สถาบันการอาชีวศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาหลักสูตร โดยการคัดเลือกจากคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ตามสาขาอาชีพ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน

ขั้นตอนที่ ๒ ศึกษาและประเมินความจำเป็นรวมทั้งความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร โดยพิจารณาข้อมูลพื้นฐานของชุมชน จังหวัด และภูมิภาคเพื่อให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์งานจากข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ หรือผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ เพื่อกำหนดสมรรถนะอันเป็นคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่ตลาดงานต้องการ ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของสถาบันการอาชีวศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความพร้อม ทั้งด้านอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ ความรู้ความสามารถของบุคลากร ระบบความร่วมมือและความสัมพันธ์กับภาคเอกชนและชุมชน รวมถึงตลอดจนถึงความต้องการของผู้เรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ศักยภาพของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล

ขั้นตอนที่ ๓ กำหนดจุดมุ่งหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตร เป็นการกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ขั้นตอนที่ ๔ ศึกษากรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ (คอค. ๑) ตามสาขาวิชาเพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาของหลักสูตรให้สอดคล้องครอบคลุมกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ ๕ กำหนดเวลาเรียนและหน่วยกิตตามโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาและเงื่อนไขการจัดการเรียนรู้ตามระดับของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ ๖ จัดทำเอกสารหลักสูตรสถาบันการอาชีวศึกษาโดยการนำกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ (คอค. ๑) มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรพร้อมจัดทำลงในแบบเสนอหลักสูตรการอาชีวศึกษา (คอค. ๒)

ขั้นตอนที่ ๗ ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร โดยคณะทำงานอาจประชุมพิจารณาร่วมกันหรือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร ทั้งในส่วนของคุณวุฒิ หมาย โครงสร้าง เนื้อหาคำอธิบายรายวิชา เวลาเรียนและความชัดเจนของภาษาที่ใช้

ขั้นตอนที่ ๘ เสนอขอความเห็นชอบหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรจนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว คณะทำงานต้องนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้เสนอขอความเห็นชอบตามลำดับต่อสภาสถาบัน หลังจากได้รับความเห็นชอบแล้วต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ พร้อมจัดทำแบบรายงานข้อมูลเพื่อการพิจารณาหลักสูตร (คอค. ๓) และแบบเทียบหลักสูตรเพื่อคุณภาพการศึกษา (คอค. ๔) ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับความเห็นชอบ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงาน ก.พ. ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๙ นำหลักสูตรไปใช้ สถาบันการอาชีวศึกษาและผู้เกี่ยวข้องต้องจัดเตรียมคณาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปใช้ ตลอดจนวางแผนการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรและทำความเข้าใจกับคณาจารย์ผู้สอนร่วมกันวิเคราะห์หาข้อบกพร่องเพื่อการปรับปรุงและหรือพัฒนาให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ ๑๐ ประเมินผลหลักสูตรและรายงานผล เมื่อสถาบันการอาชีวศึกษาได้พัฒนาหลักสูตร และหลักสูตรดังกล่าวนั้นได้ถูกนำไปใช้ในการจัดการศึกษาได้ในระยะเวลาหนึ่งปี การศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาต้องรายงานผลการดำเนินงานด้วยแบบรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร (คอค. ๖) รวมทั้งเมื่อดำเนินการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตรแล้ว ควรได้มีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรนั้นมีความเหมาะสม ทันสมัยและก่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

• การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่ผู้พัฒนาหลักสูตรต้องตัดสินใจว่าสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาตามที่ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์มาเป็นสมรรถนะประจำสาขาวิชาหรือมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ เพื่อมากำหนดเป็นโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตรจะจัดวางไว้ในตำแหน่งใด ต้องใช้เวลาเรียนรู้และฝึกหัดมากน้อยเท่าไร ทั้งนี้ ในการกำหนดกรอบโครงสร้างหลักสูตรจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ แล้วพิจารณาสมรรถนะที่ต้องการคู่กัน ไปด้วยว่าต้องใช้เวลาหรือหน่วยกิตเท่าไร จึงจะตอบสนองสมรรถนะที่กำหนดไว้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑. ศึกษามาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ เกี่ยวกับหัวข้อโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งในทุกหมวดวิชาจะกำหนดสมรรถนะของแต่ละหมวดไว้ เพื่อเป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร

๒. กำหนดมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพสาขาวิชา ซึ่งถือเป็นการประกันคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยครอบคลุมอย่างน้อย ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัยและทักษะทางปัญญา

๒.๒ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน

๒.๓ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ

• การกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร

การกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละหมวดวิชานั้น จะต้องพิจารณาจัดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป รวมทั้งสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชา เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพของหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา ในการกำหนดรายวิชาตามกรอบโครงสร้างหลักสูตรแต่ละหมวดวิชาและกลุ่มวิชา มีข้อพิจารณาโดยสรุป ดังนี้

๑. รายวิชาต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพสาขาวิชา โดยชื่อวิชา ต้องกระชับ ชัดเจน ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒. ลักษณะธรรมชาติของแต่ละรายวิชาเป็นรายวิชาที่เน้นทฤษฎี ปฏิบัติ หรือเป็น รายวิชาที่มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

๓. คำนึงถึงเวลาที่ต้องใช้ในการเรียนรู้ต่อสัปดาห์ในแต่ละรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและการศึกษานอกเวลา (ท-ป-ศ) ซึ่งสัมพันธ์กับการกำหนดค่าหน่วยกิต (น)

๔. คำนึงถึงความเชื่อมโยงหรือความต่อเนื่องของลำดับรายวิชาที่ต้องเรียนก่อน-หลัง รายวิชาที่ต้องเรียน (บังคับ) และรายวิชาที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้

๕. รายวิชาในกลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ ต้องจัดรายวิชาและหน่วยกิตรวมของรายวิชา ให้ครบตามที่กำหนด เพื่อบังคับให้เรียนทุกรายวิชาในกลุ่ม

๖. รายวิชาที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้ ทั้งกลุ่มวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิตและ รายวิชาในกลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก ต้องจัดจำนวนรายวิชาไว้ให้เกินกว่าจำนวนหน่วยกิตรวม ที่กำหนด อย่างน้อย ๒ รายวิชา และต้องเขียนคำอธิบายการเลือกรายวิชาให้ชัดเจน ทั้งนี้ การพัฒนารายวิชาสำหรับให้เลือกเรียน ต้องคำนึงถึงภาพรวมของการเป็นกลุ่มวิชาและสาขางาน นั้นด้วย

๗. รายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี โดยทั่วไปสามารถเลือกเรียนได้จากทุกหมวดวิชา และทุกประเภทวิชา หรือจากรายวิชาที่แนะนำไว้ในหลักสูตร

๘. การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมต่อจากที่กำหนดไว้ ในหมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มทักษะ วิชาชีพเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี ให้สถานศึกษาใช้รหัสวิชาตามเกณฑ์ที่กำหนดต่อเนื่องจาก รหัสของรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๙. ควรตรวจสอบโดยทดลองจัดแผนการเรียนตลอดหลักสูตร เพื่อพิจารณาอัตราส่วน การเรียนรู้ภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติในหมวดทักษะวิชาชีพว่ามีอัตราส่วนประมาณ ๔๐ : ๖๐ หรือไม่

สำหรับองค์ประกอบของรายวิชา ประกอบด้วย รหัสวิชา ชื่อวิชาภาษาไทย ชื่อวิชา ภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต เวลาเรียนต่อสัปดาห์ รายวิชาที่ต้องเรียนก่อน (ถ้ามี) สมรรถนะ รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา ตามรูปแบบดังนี้

คำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรปริญญาตรี

๔xxx-xxxx

ชื่อวิชาภาษาไทย
(ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ)
รายวิชาที่ต้องเรียนก่อน (ถ้ามี)

น (ท-ป-ศ)

สมรรถนะรายวิชา

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับ/ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ/ปฏิบัติเกี่ยวกับ

.....

.....

.....

• การกำหนดรหัสรายวิชาในหลักสูตร

รหัสและจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาเป็นตัวแทนที่สรุปรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตรรายวิชาให้สั้นกะทัดรัดยิ่งขึ้น โดยในรหัสรายวิชาจะมีส่วนประกอบที่สำคัญ เช่น ประเภทวิชา สาขาวิชา หมวดวิชา กลุ่มวิชาที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่ หรือแม้แต่ลำดับที่ของรายวิชาอันเป็นสัญลักษณ์แสดงตำแหน่งก่อนหลังของการกำหนดแผนการเรียนและการสอนรายวิชาในหมวดวิชานั้น ๆ เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะช่วยให้การเรียกชื่อรายวิชาสั้นลง และทำความเข้าใจความหมายที่สมบูรณ์แล้ว รหัสรายวิชายังจะช่วยให้การพิจารณาจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์กับรายวิชาอื่น ๆ อีกด้วย

รหัสวิชาในหลักสูตรปริญญาตรี

1	2	3	4	-	5	6	7	8	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ท-ป-ศ
									ลำดับที่วิชา 01-99		
					สาขาวิชา/วิชาเรียนร่วม		กลุ่มวิชา				หมวดวิชาทักษะชีวิต
4	0	0	0	วิชาเรียนร่วม (หมวดวิชาทักษะชีวิต)		11 กลุ่มวิชาภาษาไทย 12 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ 13 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ 14 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ 15 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 16 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์					
4	0	0	0	วิชาเรียนร่วมหลักสูตร		20 กิจกรรมร่วมหลักสูตร					หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ
4	0	0	0	วิชาเลือกเสรี		90 รายวิชาเลือกเสรี (ทักษะชีวิต)					
4	X	0	0	วิชาเรียนร่วม (ประเภทวิชา)		00 วิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพประเภทวิชา 01 วิชาชีพพื้นฐาน (ร่วมประเภทวิชา) 0X วิชาชีพพื้นฐาน (ร่วมกลุ่ม/คณะวิชา)					
4	X	X	X	สาขาวิชา		00 วิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพสาขาวิชา 10 วิชาชีพพื้นฐาน 20 วิชาชีพเฉพาะ/บังคับ 21-49 วิชาชีพเลือก 51-79 รายวิชาทวิภาคี/วิชาที่จัดการเรียน ในสถานประกอบการ 80 ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ 85 โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ 90 รายวิชาเลือกเสรี					
				- หลักสูตรพัฒนาโดยสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษา							
				ประเภทวิชา		0 หมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์/เรียนร่วม 5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม 1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม 6 ประเภทวิชาประมง 2 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ 7 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 3 ประเภทวิชาศิลปกรรม 8 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ 4 ประเภทวิชาคหกรรม 9 ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศฯ					
				หลักสูตร		4 หลักสูตรปริญญาตรี					

• การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์

การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ของแต่ละรายวิชา ให้พิจารณาตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ โดยกำหนดหลักและวิธีการ ดังนี้

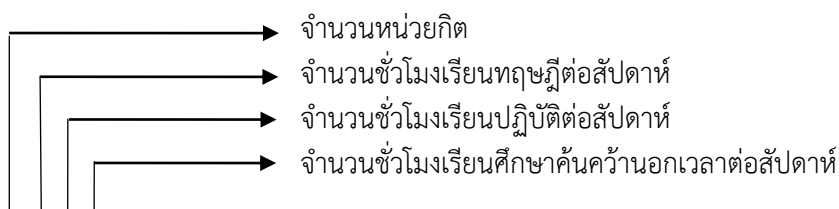
๑. การระบุหน่วยกิตให้ระบุความหมายของ น (ท-ป-ศ)

น	หมายถึง	จำนวนหน่วยกิต
ท	หมายถึง	จำนวนชั่วโมงทฤษฎีต่อสัปดาห์
ป	หมายถึง	จำนวนชั่วโมงปฏิบัติต่อสัปดาห์
ศ	หมายถึง	จำนวนชั่วโมงศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองต่อสัปดาห์

๒. การจัดชั่วโมงเรียน

ในการจัดชั่วโมงเรียนนั้น ให้พิจารณาถึงลักษณะการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังนั้นจึงควรจัดชั่วโมงให้ได้ศึกษาค้นคว้าทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน โดยจำแนกการจัดเวลาเรียนรู้ประจำรายวิชา รูปแบบและวิธีการคำนวณชั่วโมงศึกษาค้นคว้านอกเวลาต่อสัปดาห์ ดังนี้

- ๒.๑ ชั่วโมงเรียนทฤษฎี
- ๒.๒ ชั่วโมงเรียนปฏิบัติ
- ๒.๓ ชั่วโมงศึกษาค้นคว้านอกเวลา

น (ท-ป-ศ)

วิธีคำนวณ

$$\text{ชั่วโมงศึกษาค้นคว้านอกเวลา} = \text{ชั่วโมงเรียนทฤษฎี} \times ๒ + \text{ชั่วโมงเรียนปฏิบัติ}$$

๒.๕

หมายเหตุ หากผลการคำนวณที่ได้มีจุดทศนิยม ให้ปัดเศษดังนี้

- น้อยกว่า ๐.๕ ให้ตัดทิ้ง
- ตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไปให้ปัดเป็น ๑

ทั้งนี้ ในการกำหนดชั่วโมงศึกษาค้นคว้านอกเวลาดังกล่าวข้างต้น บางรายวิชาอาจไม่มีการศึกษาค้นคว้านอกเวลา เช่น วิชาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิชาโครงการ เป็นต้น โดยให้ใช้ตัวเลข ๐ แทนชั่วโมงศึกษาค้นคว้านอกเวลา

๓. การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพและรายวิชาที่ใช้ในการศึกษาระบบทวิภาคี

กำหนดให้ ๑ หน่วยกิต ต้องใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา ปกติและไม่ต้องระบุจำนวนชั่วโมงศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เนื่องจากลักษณะการปฏิบัติรวมอยู่ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอยู่แล้ว

๔. โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

กำหนดให้หน่วยกิต ๑ หน่วยกิต ต้องใช้เวลาทำโครงการไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ และไม่ต้องระบุจำนวนชั่วโมงศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เนื่องจากลักษณะการปฏิบัติรวมอยู่ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้ว สำหรับหัวข้อโครงการที่เสนอจะต้องเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ศึกษา โดยต้องมีสถานประกอบการหรือธุรกิจที่อ้างอิงและคาดว่าจะนำไปใช้ในงานหากโครงการสำเร็จ หรือเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการสร้างผลงานทางด้านวิชาชีพ ทั้งนี้ต้องมีรายงานนำเสนอตามรูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดอย่างเคร่งครัด

• การเขียนสมรรถนะรายวิชา

สมรรถนะ (Competency) คือ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะปฏิบัติและทักษะด้านความคิดในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่ต้องการของอาชีพ โดยแต่ละรายวิชาจะต้องกำหนดสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านความรู้และด้านทักษะซึ่งครอบคลุมถึงเจตคติและกิจนิสัยในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ด้วย สำหรับหลักการเขียนสมรรถนะรายวิชา มีข้อพิจารณาโดยสรุปดังนี้

๑. การเขียนสมรรถนะ ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ กริยา-กรรม-เงื่อนไขหรือสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น “**นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ**” สามารถอธิบายได้ดังนี้

ส่วนที่ ๑ คำกริยา หรือวลีแสดงการกระทำ ซึ่งแสดงสมรรถนะในการปฏิบัติการผลิตหรือบริการ (จากตัวอย่าง “นวด” เป็นกริยาแสดงสมรรถนะในการบริการ)

ส่วนที่ ๒ กรรม หรือสิ่งที่ถูกกระทำ อาจเป็นมนุษย์หรือบุคคลที่ได้รับการบริการ หรือข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ หรือสิ่งของ/ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ซึ่งรวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่นที่เกิดจากการผลิตหรือได้รับการบริการ (จากตัวอย่าง “ฝ่าเท้า” เป็นสิ่งที่ได้รับการบริการ)

ส่วนที่ ๓ เงื่อนไข หรือสถานการณ์ หรือบริบท ใช้ระบุการดำเนินการให้เกิดสมรรถนะให้มีความชัดเจนภายใต้เงื่อนไข/สถานการณ์/บริบทดังกล่าว (จากตัวอย่าง “เพื่อสุขภาพ” เป็นเงื่อนไขซึ่งทำให้เกิดขอบเขต เช่น ตามตำรับไทย ตามตำรับจีน หรือวิธีสมัยใหม่ เป็นต้น แต่ถ้าต้องการเงื่อนไขที่ชี้เฉพาะ อาจระบุให้ชัดเจนขึ้น เช่น “เพื่อสุขภาพตามตำรับไทย” หรือ “ตามตำรับไทยเพื่อสุขภาพ” แล้วแต่ความเหมาะสม) ทั้งนี้ การเขียนเงื่อนไข/สถานการณ์/บริบทใน แต่ละสมรรถนะให้เลี่ยงการใช้คำ “ถูกต้อง” “เหมาะสม” แต่อาจจะใช้คำเหล่านี้ได้ โดยต่อนิยามให้ชัดเจนว่า ถูกต้องหรือเหมาะสม นั้นเป็นอย่างไร

ดังนั้นข้อความ “ขนาดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ” จึงเป็นข้อความในรูป ปรียา-กรรม-เงื่อนไข ที่ถูกต้อง นอกจากนั้นยังประกอบด้วย ความรู้และทักษะที่ซ่อนตัวเองอยู่ในข้อความของสมรรถนะ นั่นคือ การขนาดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ผู้ขนาดจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสรีระของฝ่าเท้า วิธีการขนาดตามตำรับต่างๆ ที่ดีและปลอดภัย ส่วนทางด้านทักษะก็คือการขนาดที่ถูกต้องวิธีตามขั้นตอนของตำรับนั้น ๆ

๒. จำนวนข้อของสมรรถนะรายวิชา ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ต้องการประเมินว่าผู้เรียนสามารถทำอะไร รู้อะไรในรายวิชานั้น และต้องครอบคลุมสาระในคำอธิบายรายวิชา

• การเขียนคำอธิบายรายวิชา

ในแต่ละรายวิชาจำเป็นต้องกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาสาระ หรือ “คำอธิบายรายวิชา” เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และเกิดสมรรถนะตามที่รายวิชากำหนด การเขียนคำอธิบายรายวิชามีข้อพิจารณาโดยสรุปดังนี้

๑. มีความถูกต้องเชื่อถือได้และเป็นสากล เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบันและอนาคต

๒. มีเนื้อหาหลักซึ่งและกว้างขวาง เหมาะสมกับระดับการศึกษา มีความยากง่ายเหมาะสมกับพื้นฐานผู้เรียน

๓. เขียนเป็นภาษาไทยตามพจนานุกรมศัพท์บัญญัติในรูปประโยคที่สมบูรณ์ ชัดเจน กระชับความเฉพาะหัวเรื่องที่จะเรียน เรียงลำดับจากยากไปหาง่าย

๔. การเขียนทับศัพท์ต้องกำกับภาษาเดิมไว้ในวงเล็บ ยกเว้นภาษาต่างประเทศที่ใช้กันอย่างแพร่หลายไม่ต้องกำกับด้วยภาษาเดิม การเขียนเป็นภาษาต่างประเทศให้ใช้ภาษาอังกฤษ

๕. เนื้อหารายวิชาที่เป็นทฤษฎี ให้ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ศึกษาเกี่ยวกับ” ส่วนรายวิชาภาคปฏิบัติขึ้นต้นด้วยคำว่า “ปฏิบัติเกี่ยวกับ” กรณีที่มีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติให้ใช้คำว่า “ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ”

๖. ไม่ต้องยกตัวอย่าง ไม่ระบุจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอน

ตอนที่ ๓

การเห็นชอบและรับรองหลักสูตร

คู่มือบริหารหลักสูตรปริญญาตรี

ขั้นตอนการวางแผนพัฒนาและรับรองหลักสูตร

การขอรับรองหลักสูตรเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบัน คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร หรือคณะวิชาหรือภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจะต้องมีความเข้าใจในกระบวนการของเส้นทางการพัฒนาหลักสูตรอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถวางแผนดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและกำหนดระยะเวลาได้อย่างถูกต้องตามข้อกำหนด ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษาวิธีการ ขั้นตอน รวมทั้งเอกสารข้อมูล กฎระเบียบหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถวางแผนดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจกำหนดขั้นตอนตั้งแต่การวางแผนพัฒนาจนถึงการขอรับรองหลักสูตรได้ ดังนี้

องค์ประกอบของเอกสารหลักสูตร

เอกสารหลักสูตรที่จะนำไปใช้ในการจัดการศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา ต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับการเห็นชอบจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษาแล้ว เอกสารหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษาในสถาบันและเพื่อการเผยแพร่ องค์ประกอบที่จำเป็นอย่างน้อย ประกอบด้วย

๑. ปก คำนำ
๒. สารบัญ
๓. การเห็นชอบหลักสูตร
๔. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
๕. หลักการของหลักสูตร
๖. จุดหมายของหลักสูตร
๗. จุดประสงค์สาขาวิชา
๘. เกณฑ์การใช้หลักสูตร
๙. การกำหนดรหัสวิชา การคิดหน่วยกิตและชั่วโมงเรียน
๑๐. ชื่อหลักสูตร ชื่อประกาศนียบัตร/ปริญญาบัตร
๑๑. มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ
๑๒. โครงสร้างหลักสูตร
๑๓. คำอธิบายรายวิชา
๑๔. ภาคผนวก (ถ้ามี)

แนวปฏิบัติในการเสนอขอความเห็นชอบและรับรองหลักสูตร

● หลักสูตรใหม่

๑. หลักสูตรที่จะเปิดสอนควรสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาประเทศ และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานสังคมและชุมชน

๒. หลักสูตรที่จะเปิดสอนควรได้ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงจากคณะกรรมการวิชาการของสถาบัน หรือคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ในการพิจารณา

๓. หลักสูตรที่ขอเปิดสอนต้องมีโครงสร้างและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร และกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

๔. ศักยภาพและความพร้อมในการเปิดดำเนินการสอนตามหลักสูตร ทั้งด้านผู้สอน ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอนและปัจจัยเกี่ยวพันอื่นๆ

๕. หลักสูตรได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษา

๖. หลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษาแล้ว ต้องเสนอให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ

๗. เอกสารที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

๗.๑ หัวข้อและรายละเอียดการจัดทำเอกสารหลักสูตรตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

๗.๒ หนังสือนำเสนอข้อมูลหลักสูตร โดยผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นผู้ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด

๗.๓ สำเนามติสภาสถาบันการอาชีวศึกษาที่เห็นชอบหลักสูตร

๗.๔ เอกสารหลักสูตรฉบับสมบูรณ์จำนวน ๕๐ เล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล

๗.๕ หากมีเอกสารใช้ประกอบหลักสูตรหรือที่อ้างอิง ให้จัดทำเป็นเอกสารภาคผนวกแนบท้ายหลักสูตร

๘. ในกรณีที่เอกสารหลักสูตรมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามที่กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการนำเสนอเพื่อการรับรองหลักสูตร ภายใน ๑๒๐ วัน

• หลักสูตรปรับปรุง

กรณีที่ ๑ หลักสูตรที่มีการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรที่มีการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร เช่น วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหาสาระสำคัญ ในหมวดวิชาชีพและระบบการศึกษาให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. หลักสูตรควรผ่านการพิจารณากลั่นกรองจากคณะกรรมการวิชาการ หรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณาแต่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

๒. หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษา

๓. หลักสูตรต้องมีโครงสร้าง มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรและกรอบคุณวุฒิ การศึกษาวิชาชีพ

๔. หลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว ต้องเสนอคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ

๕. เอกสารที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

๕.๑ หัวข้อและรายละเอียดการจัดทำเอกสารหลักสูตรตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด และให้จัดทำตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมและหลักสูตรฉบับปรับปรุง

๕.๒ หนังสือนำเสนอข้อมูลหลักสูตร โดยผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นผู้ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด

๕.๓ สำเนาตติสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ที่เห็นชอบหลักสูตรฉบับปรับปรุง

๕.๔ เอกสารหลักสูตรฉบับปรับปรุง จำนวน ๕๐ เล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล

๕.๕ หากมีเอกสารประกอบหลักสูตรหรือที่อ้างถึง ให้จัดทำเป็นเอกสาร ภาคผนวกแนบท้ายหลักสูตร

๖. ในกรณีที่เอกสารหลักสูตรมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามที่กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการนำเสนอภายใน ๑๒๐ วัน

กรณีที่ ๒ หลักสูตรที่มีการปรับปรุงเล็กน้อยในระดับรายวิชา

หลักสูตรที่มีการปรับปรุงเล็กน้อยในระดับรายวิชา เช่น การเปลี่ยนชื่อรายวิชา การเปลี่ยนรหัสวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือกและการปรับคำอธิบายรายวิชา โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาชีพ ให้ดำเนินการดังนี้

๑. หลักสูตรควรผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการวิชาการ หรือ คณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณาแต่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

๒. หลักสูตรที่ปรับปรุง ก่อนนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา **ต้อง** ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษา

๓. เอกสารที่เสนอต้องมีหัวข้อและรายละเอียดสาระของหลักสูตรในส่วนที่ ต้องการปรับปรุงแก้ไขตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

๔. ให้สถาบันการอาชีวศึกษาจัดทำเอกสารการปรับปรุงแก้ไข หลักสูตร และแจ้งให้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารับทราบหรือรับรองเป็นรายภาคการศึกษา

๕. ในกรณีที่หลักสูตรได้มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง ให้รวบรวมและสรุปจัดทำเป็น เอกสารฉบับเดียว

๖. ให้ส่งเอกสารตามข้อ ๕ จำนวน ๕๐ ฉบับ พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล

อนึ่ง การรับรองหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง จะเป็นไปภายใต้เงื่อนไขที่ว่า สถาบันการอาชีวศึกษาได้จัดทำหลักสูตรสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร กรอบคุณวุฒิ การศึกษาวิชาชีพ (คอต.๑) นโยบายและหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้น หากมิได้เป็นไปตาม เงื่อนไขดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่อาจส่งหลักสูตรดังกล่าวไปให้ สำนักงาน ก.พ. พิจารณารับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการบรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน การกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับ รวมทั้งการศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้น

การนำเสนอหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

หลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบต่อสภาสถาบันแล้วต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบพร้อมแนบแบบรายงานข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาหลักสูตร (คอส.๓) และแบบเทียบหลักสูตรเพื่อคุณภาพการศึกษา (คอส.๔) พร้อมมติสภาสถาบัน ซึ่งหนังสือการนำเสนอหลักสูตรอย่างน้อยประกอบด้วย

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อสถาบัน ให้ระบุชื่อสถาบัน คณะวิชา ภาควิชาที่เปิดสอนหลักสูตรอย่างชัดเจน

๑.๒ ชื่อหลักสูตร ให้ระบุชื่อเต็มและชื่อย่อของหลักสูตรที่เปิดสอน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๑.๓ ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ให้ระบุชื่อเต็มและชื่อย่อของปริญญาบัตร สาขาวิชา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้สอดคล้องกันและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาบัตร

๑.๔ รูปแบบของหลักสูตร

๑) รูปแบบ ให้ระบุรูปแบบของหลักสูตรที่เปิดสอนว่าเป็นหลักสูตรรูปแบบใดตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรและกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

๒) การรับเข้าศึกษา ให้ระบุการรับผู้เรียนเข้าศึกษาตามหลักสูตร

๓) ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ให้ระบุว่าเป็นหลักสูตรเฉพาะของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง หรือเป็นหลักสูตรความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ โดยต้องระบุชื่อหน่วยงานที่ทำความร่วมมือด้วย

๔) การให้ปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ระบุให้ปริญญาบัตรหรืออื่นๆ ซึ่งสถาบันได้ให้เพิ่มเติม

๕) สถานภาพของหลักสูตร ให้ระบุว่าเป็นหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง พร้อมรายละเอียดการเปิดสอนในภาคการศึกษาและในปีการศึกษาใด

๖) การพิจารณาเห็นชอบหลักสูตร ให้ระบุหลักสูตรที่จะเปิดสอนว่าได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบหลักสูตรจากสภาสถาบันในการประชุมเมื่อครั้งที่ ... วันที่ ... เดือน พ.ศ. ... พร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๒.๑ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ให้ระบุปรัชญาและวัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตร โดยต้องสอดคล้องกับปรัชญาการอาชีวศึกษา ปรัชญาของสถาบัน และมาตรฐานวิชาชีพ

๒.๒ ระบบการจัดการศึกษา ให้ระบุระบบการจัดการศึกษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การคิดหน่วยกิต รวมทั้งการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (ถ้ามี) ตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรและกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

๒.๓ การดำเนินการหลักสูตร ให้ระบุวัน เวลาดำเนินการจัดการเรียนการสอน คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา จำนวนนักศึกษา และรูปแบบการจัดการศึกษา

๒.๔ จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา ให้ระบุจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร และระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา

๒.๕ โครงสร้างหลักสูตร ให้ระบุจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา ซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานหลักสูตรและกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

๒.๖ จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ ให้ระบุจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร พร้อมทั้งตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชาและสถาบันที่สำเร็จการศึกษาอย่างชัดเจน

๒.๗ เกณฑ์การวัดผลประเมินผล ให้ระบุเกณฑ์การวัดผลประเมินผลและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในหลักสูตร

๒.๘ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร

๒.๙ การประกันคุณภาพ ให้ระบุระบบและวิธีการประกันคุณภาพหลักสูตร ใน ๔ ประเด็นเป็นอย่างน้อย คือ การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ การบริหารหลักสูตร ทรัพยากรประกอบการเรียน และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

๒.๑๐ การพัฒนาหลักสูตร ให้ระบุการพัฒนาหลักสูตรโดยแสดงการปรับปรุงดัชนีบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อยในทุก ๕ ปีการศึกษา

๒.๑๑ ให้ระบุเหตุผลและความจำเป็นในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร เพื่อเสนอคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพิจารณาเป็นกรณีๆ ในแต่ละหลักสูตร

๒.๑๒ ให้ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลที่น่าเสนอในข้อ ๒.๑ - ๒.๑๐

ภาคผนวก

คอกศ. 1

กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

ระดับ

สาขาวิชา

1. ชื่อหลักสูตร

ให้ระบุชื่อหลักสูตรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ให้ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้สอดคล้องกัน และวงเล็บชื่อสาขาวิชาต่อท้ายชื่อปริญญา ทั้งนี้ การเรียกชื่อปริญญาในสาขาวิชาและการใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

3. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ให้ระบุปรัชญาของหลักสูตรเกี่ยวกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา วิธีการจัดการศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาโดยภาพรวม

4. โอกาสในสายงานวิชาชีพ

ให้ระบุช่องทางในการประกอบอาชีพหรือช่องทางในการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

5. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

ให้ระบุเฉพาะองค์กรวิชาชีพที่รับรองหลักสูตรตามกฎหมายเท่านั้น

6. มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ

ให้แสดงถึงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชา ซึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยต้องครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ

6.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัยและทักษะทางปัญญา

6.2 สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน

6.3 สมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ

7. จำนวนหน่วยกิตและโครงสร้างหลักสูตร

ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

8. เนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร

ให้กำหนดปริมาณเนื้อหาสาระสำคัญขั้นต่ำ โดยต้องจัดให้มีสัดส่วนน้ำหนักและความสำคัญตามลักษณะและความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชา

9. แนวทางการจัดการเรียนการสอน

9.1 ให้แสดงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนในสาขาวิชา เพื่อให้ผู้เข้าศึกษามีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ

9.2 ให้ระบุแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ อย่างครบถ้วน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้สำเร็จการศึกษابرลุผลตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ

10. การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

สถาบันต้องกำหนดให้มีระบบการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานวิชาชีพตามสาขาวิชา

11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ให้กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาให้ชัดเจน ทั้งในส่วนของคุณวุฒิหรือประสบการณ์ รวมทั้งเงื่อนไขต่าง ๆ (ถ้ามี)

12. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

ให้ระบุทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนการสอนและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วน of เครื่องมือ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงานหรือภาคสนาม รวมทั้งคุณสมบัติผู้สอนและสัดส่วน ตลอดจนแนวทางการพัฒนาคณาจารย์

13. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ให้ระบุตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินในการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

14. การนำกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพสู่การปฏิบัติ

ให้ระบุกระบวนการนำกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพสู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ดังนี้

14.1 พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของสถาบันในการจัดการศึกษาตามหลักสูตร

14.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ โดยเบื้องต้นต้องจัดให้มีการแสดงหัวข้อและรายละเอียด ความพร้อมของการดำเนินการหลักสูตร อย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบเสนอหลักสูตรการอาชีวศึกษา (คอส. 2)

14.3 พัฒนาหลักสูตร โดยสถาบันอาจเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพตามข้อ 6 ทั้งในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ เพื่อเป็นการเพิ่มคุณลักษณะเด่นของผู้สำเร็จการศึกษา

14.4 เสนอหลักสูตรต่อสภาสถาบันเพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ โดยแนบบรรายงานข้อมูลเพื่อการพิจารณาหลักสูตร (คอส. 3) และแบบเทียบหลักสูตรเพื่อคุณภาพการศึกษา (คอส. 4) พร้อมสำเนามติสภาสถาบัน

ในกรณีที่เอกสารหลักสูตรมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามที่กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการรับรองหลักสูตรภายใน 120 วัน

14.5 จัดเตรียมทรัพยากรในการจัดการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด ได้แก่ การจัดบุคลากร เช่น ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ครูฝึกและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง การกำหนดระบบการจัดการศึกษา กำหนดการเปิดภาคการศึกษา การจัดสื่อและอุปกรณ์การศึกษา การประเมินผลการศึกษา การจัดห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่และทรัพยากรอื่นที่มีความจำเป็น

14.6 อาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนในสาขาวิชาและประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

14.7 เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนแต่ละภาคการศึกษา ให้อาจารย์ในแต่ละรายวิชาจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและการประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง และเมื่อสิ้นปีการศึกษา ให้สถาบันจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (คอต. 6) เสนอมายังสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

15. ภาคผนวก (ถ้ามี)

คอคศ. 2

แบบเสนอหลักสูตรการอาชีวศึกษา

ระดับ

สาขาวิชา

1. ส่วนหน้าของหลักสูตร

1.1 ปกหลักสูตร ให้ประกอบด้วยปกหน้าและปกใน ระบุชื่อเต็มของหลักสูตร พร้อมสาขาวิชา และระบุว่าเป็นหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง และปี พ.ศ. (ดังตัวอย่าง)

1.2 คำนำ ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นในการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบาย ที่ เกี่ยวข้องในการผลิตกำลังคน ตลอดจนกระบวนการดำเนินงานโดยสังเขป ผู้มีส่วนร่วมในการ พัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1.4 สารบัญ ให้ระบุรายการหัวข้อองค์ประกอบของหลักสูตร พร้อมเลขหน้า

2. ส่วนหลักสูตร

ให้ระบุรายละเอียดของหลักสูตรตามหัวข้อที่กำหนด (ดังรายการที่แนบ)

3. ส่วนท้ายของหลักสูตร

ให้ประกอบด้วยภาคผนวก ปกรองหลังและปกหลัง

4. เอกสารที่ต้องนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

4.1 แบบเสนอหลักสูตรการอาชีวศึกษา จำนวน 50 เล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล

4.2 สำเนามติสภาสถาบัน ที่เห็นชอบหลักสูตร

4.3 แบบรายงานข้อมูลเพื่อการพิจารณาหลักสูตร (คอคศ. 3) และแบบเทียบหลักสูตร เพื่อคุณภาพการศึกษา (คอคศ. 4) ที่กรอกข้อมูลครบถ้วน

ทั้งนี้ หลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากแล้ว ต้องนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ เพื่อเข้าสู่กระบวนการรับรอง หลักสูตร หากไม่ได้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดอาจจะไม่ได้รับการพิจารณาหรือรับรอง หลักสูตรนั้นๆ

(ปกหน้า)

หลักสูตร

พุทธศักราช

สาขาวิชา

(หลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.)

สถาบันการอาชีวศึกษา.....

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

(ปกใน)

หลักสูตร

พุทธศักราช

สาขาวิชา

(หลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.)

สถาบันการอาชีวศึกษา.....

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(ชื่อหน่วยงาน)

สารบัญ

	หน้า
1. ชื่อหลักสูตร
2. ชื่อปริญญา
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. ปรัชญาและหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
5. กำหนดการเปิดสอน
6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา
8. ระบบการศึกษา
9. ระยะเวลาการศึกษา
10. การลงทะเบียนเรียน
11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา
12. อาจารย์ผู้สอน
13. ครูฝึกในสถานประกอบการ
14. จำนวนนักศึกษา
15. สถานที่และอุปกรณ์การสอน
16. ห้องสมุด
17. งบประมาณ
18. หลักสูตร
19. การประกันคุณภาพของหลักสูตร
20. การพัฒนาหลักสูตร
21. ภาคผนวก

หลักสูตร

พุทธศักราช

สาขาวิชา

1. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย หลักสูตร

ชื่อภาษาอังกฤษ

2. ชื่อปริญญา

ชื่อภาษาไทย ชื่อเต็ม :

ชื่อย่อ :

ชื่อภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม :

ชื่อย่อ :

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถาบันการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ให้ระบุปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างชัดเจน เช่น เพื่อผลิตผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทและคุณลักษณะใด และหรือเป็นวัตถุประสงค์พิเศษอันใดของสาขาวิชานั้น

5. กำหนดการเปิดสอน

ให้ระบุปีการศึกษาที่จะเปิดดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ให้ระบุคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา เช่น คุณวุฒิ แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ย ประสบการณ์ และคุณสมบัติอื่นๆ ตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี

7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

ให้ระบุวิธีการและขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาโดยสังเขป

8. ระบบการศึกษา

ให้ระบุระบบการจัดการอาชีวศึกษา การคิดหน่วยกิตรายวิชาทฤษฎี รายวิชาปฏิบัติ การศึกษาค้นคว้านอกเวลา การฝึกในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ และการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานประกอบการ

9. ระยะเวลาการศึกษา

ให้ระบุระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร และระยะเวลาที่ให้ศึกษาได้น้อยและอย่างมากของหลักสูตรนั้น

10. การลงทะเบียนเรียน

ให้ระบุจำนวนหน่วยกิตอย่างน้อยและอย่างมากที่ให้ลงทะเบียนได้ในแต่ละภาคการศึกษา

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

ให้ระบุเกณฑ์การวัดผลและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอย่างละเอียด

12. อาจารย์ผู้สอน

ให้แยกเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษและผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะ โดยให้ระบุตำแหน่งทางวิชาการ รายชื่อ คุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบันและปีการศึกษา ที่สำเร็จ ดังตัวอย่าง

ที่	ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ	ตำแหน่งทางวิชาการ	สาขาวิชาเอก	ผลงานทางวิชาการ การค้นคว้าวิจัย การแต่งตำรา (ถ้ามี)	ภาระงานสอน (ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ที่มีอยู่แล้ว และที่จะเปิดสอนใหม่									
						25				25					
						ภาค 1		ภาค 2		ภาค 1		ภาค 2			
						เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่		

13. ครูฝึกในสถานประกอบการ

ให้ระบุนายชื่อ คุณสมบัติและประสบการณ์ของครูฝึกในสถานประกอบการ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา ดังตัวอย่าง

ที่	ชื่อ-สกุล	คุณสมบัติ	ประสบการณ์ (ปี)

14. จำนวนนักศึกษา

ให้แสดงจำนวนนักศึกษาที่จะรับเข้าศึกษาในหลักสูตร และจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่คาดว่าจะจบในแต่ละปีการศึกษา เป็นระยะเวลา 5 ปีการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ดังตัวอย่าง

นักศึกษา	ปีการศึกษา				
	25...	25...	25...	25...	25...
ชั้นปีที่ 1					
ชั้นปีที่ 2					
รวมทั้งหมด					
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา					

15. สถานที่และอุปกรณ์การสอน

ให้แจ้งสถานที่ศึกษาในสถานศึกษาหรือสถาบัน และสถานประกอบการที่เข้าร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี รวมทั้งอุปกรณ์การสอนในสาขาที่ขอเปิดสอน ทั้งที่มีอยู่แล้วและที่ต้องการเพิ่มในอนาคต

16. ห้องสมุด

ให้แจ้งจำนวนหนังสือ ตำราเรียน วารสารและเอกสารอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน

17. งบประมาณ

ให้ระบุงบประมาณ โดยแยกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ

18. หลักสูตร

ให้ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

18.1 จุดประสงค์สาขาวิชา ให้ระบุจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดขึ้น กับผู้สำเร็จการศึกษาตามสาขาวิชา

18.2 มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ให้ระบุรายละเอียดของรายการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามสาขาวิชา

18.3 จำนวนหน่วยกิตรวม ให้ระบุหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

18.4 โครงสร้างหลักสูตร ให้แสดงโครงสร้างของหลักสูตร โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาให้สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

18.5 รายวิชา ประกอบด้วย รหัสวิชา ชื่อวิชา เวลาเรียนและหน่วยกิต ดังนี้

รหัสวิชา ให้ใช้ตัวเลข 8 ตัว ในลักษณะ XXXX-XXXX ตามคำชี้แจงการกำหนดรหัสวิชาแต่ละระดับ

ชื่อวิชา ให้เขียนชื่อวิชาเป็นภาษาไทยในบรรทัดแรก และวงเล็บชื่อวิชาเป็นภาษาอังกฤษในบรรทัดต่อไป หากมีรายวิชาที่ต้องเรียนก่อน ให้ระบุรหัสวิชาและชื่อวิชานั้นด้วย

เวลา-หน่วยกิต ให้ระบุจำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และจำนวนชั่วโมงศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ท-ป-ศ) โดยคิดค่าหน่วยกิตตามที่กำหนด

สำหรับรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชา จะต้องเขียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญและสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและกิจนิสัยที่พึงประสงค์ นอกจากนี้หากมีเงื่อนไขรายวิชา เช่น ต้องเรียนรายวิชา บัณฑิตก่อน หรือต้องเรียนรายวิชาบังคับร่วม ก็ให้ระบุเงื่อนไขเหล่านี้ไว้ในรายละเอียดของ รายวิชานั้นๆ ด้วย ดังตัวอย่าง

XXXX-XXXX	ชื่อวิชาภาษาไทย (ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ) รายวิชาที่ต้องเรียนก่อน (ถ้ามี)	น (ท-ป-ศ)
สมรรถนะรายวิชา		
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
คำอธิบายรายวิชา		
ศึกษาเกี่ยวกับ/ศึกษาและปฏิบัติ/ปฏิบัติเกี่ยวกับ		
.....		
..... และ		

18.6 ข้อกำหนดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ (ถ้ามี) ให้ระบุข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดในการทำโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพของหลักสูตร ได้แก่ การเตรียมการ การให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ กระบวนการประเมินผล ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่กำหนดให้ทำโครงการ

18.7 แผนการศึกษา ให้แสดงรายวิชาที่จัดสอนตามหลักสูตรในแต่ละภาค การศึกษาจนครบตามโครงสร้างของแต่ละหลักสูตร โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสมรรถนะ ในมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพของ หลักสูตร

ปีการศึกษา ๒๕		ปีการศึกษา ๒๕	
ภาคเรียนที่ ...	ภาคเรียนที่ ...	ภาคเรียนที่ ...	ภาคเรียนที่ ...

18.8 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ให้สรุปโดยย่อ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ช่วงเวลาและลักษณะวิธีการจัด ตามลักษณะความร่วมมือกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

19. การประกันคุณภาพของหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจนใน 4 ประเด็น คือ

19.1 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา มีการประเมินผลการเรียนรายวิชาและ ประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามสาขาวิชา

19.2 การบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารจัดการของสาขาวิชาโดยความเห็นชอบ ของสำนักวิชาการ ที่มุ่งพัฒนาและบริหารหลักสูตรให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จได้

19.3 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน มีอุปกรณ์การเรียนการสอนหลากหลาย มีความพร้อมทางด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ ห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก อื่น ๆ

19.4 ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ให้ทุกหลักสูตรระบุผลสำรวจ ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

20. การพัฒนาหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

21. ภาคผนวก

ให้ประกอบด้วยเอกสารดังนี้

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร
- ข้อตกลง/โครงการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษากับสถาน

ประกอบการ วิทยาลัยหรือหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาร่วมกัน

- อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คอศ. 3

แบบรายงานข้อมูลหลักสูตร

ระดับ

สาขาวิชา

1. ชื่อสถาบัน..... คณะวิชา ภาควิชา

2. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย)

(ภาษาอังกฤษ)

3. ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม

(ภาษาไทย)

(ภาษาอังกฤษ)

อักษรย่อ

(ภาษาไทย)

(ภาษาอังกฤษ)

เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ชื่อ

พ.ศ.

เป็นไปตามข้อกำหนดของสภาสถาบัน เรื่อง

พ.ศ.

อื่นๆ (ระบุ)

4. รูปแบบของหลักสูตร

4.1 รูปแบบ

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

อื่นๆ (ระบุ)

4.2 ภาษาที่ใช้หลักสูตร

- หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทย
- หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาต่างประเทศ (ระบุภาษา)
- หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ (ระบุภาษา)

4.3 การรับเข้าศึกษา

- รับเฉพาะผู้เข้าศึกษาไทย
- รับเฉพาะผู้เข้าศึกษาต่างชาติ
- รับทั้งผู้เข้าศึกษาไทยและต่างชาติ

4.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

- เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ
- เป็นหลักสูตรที่ได้รับความร่วมมือสนับสนุนกับสถาบันอื่น
ชื่อสถาบัน รูปแบบของความร่วมมือ

4.5 ความร่วมมือกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

- ชื่อหน่วยงาน รูปแบบของความร่วมมือ
- ชื่อหน่วยงาน รูปแบบของความร่วมมือ
- ชื่อหน่วยงาน รูปแบบของความร่วมมือ

4.6 การให้ปริญญา

- ให้ปริญญาเพียงสาขาเดียว
- อื่นๆ (ระบุ)

5. สถานภาพของหลักสูตร

- หลักสูตรใหม่ กำหนดเปิดสอน เดือน พ.ศ.
- หลักสูตรปรับปรุง กำหนดเปิดสอน เดือน พ.ศ.
ปรับปรุงจากหลักสูตร ชื่อ
- เริ่มใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา
- ปรับปรุงครั้งสุดท้ายเมื่อปีการศึกษา

6. การพิจารณาเห็นชอบหลักสูตร

- ได้พิจารณาถ้อยแถลงโดยคณะกรรมการวิชาการของสถาบันฯ
เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.
- ได้รับเห็นชอบหลักสูตรจากสภาสถาบันฯ ในการประชุมครั้งที่
เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

7. ประโยชน์และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- สัมพันธ์สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ
- สอดคล้องกับปรัชญาการอาชีวศึกษา
- สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานสมรรถนะ
- เน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะ (ระบุ)
- อื่นๆ (ระบุ)

8. ระบบการจัดการศึกษา

8.1 ระบบ

- ระบบทวิภาค ภาคการศึกษาละ สัปดาห์
- ระบบอื่นๆ (ระบุรายละเอียด)

8.2 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค (ระบุรายละเอียดกรณีที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค)

8.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

- มีภาคฤดูร้อน จำนวน ภาค ภาคละ สัปดาห์
- ไม่มีภาคฤดูร้อน

9. การดำเนินการหลักสูตร

9.1 วัน – เวลาดำเนินการ

- วัน – เวลาราชการปกติ
- นอกวัน – เวลาราชการ (ระบุ)

9.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่าใน
 - สาขาวิชา
 - สาขาวิชา
 - สาขาวิชา
- มีเกณฑ์คุณสมบัติเพิ่มเติม (ระบุ)

9.3 จำนวนผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร คน

9.4 การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา

- แบบศึกษาเต็มเวลา
- แบบศึกษาบางเวลา
- ทั้งแบบศึกษาเต็มเวลาและแบบศึกษาบางเวลา

10. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา

- จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า หน่วยกิต
- แบบศึกษาเต็มเวลา ให้ศึกษาได้ไม่เกิน ปีการศึกษา
สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ภาคการศึกษา
- แบบศึกษาบางเวลา ให้ศึกษาได้ไม่เกิน ปีการศึกษา
สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ภาคการศึกษา

11. โครงสร้างหลักสูตร

- หมวดวิชาทักษะชีวิต หน่วยกิต
- หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ หน่วยกิต
- หมวดวิชาเลือกเสรี หน่วยกิต

12. จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์

12.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี

12.2 อาจารย์ประจำ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี

12.3 อาจารย์พิเศษ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี

12.4 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี

12.5 ครูฝึก

ที่	ชื่อ-สกุล	คุณสมบัติ	ประสบการณ์ (ปี)

13. เกณฑ์การวัดผล

- เกณฑ์การวัดผล (ระบุ)
- เกณฑ์อื่นๆ (ถ้ามี - ระบุ)

14. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- เรียบครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ระดับแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมขั้นต่ำ (จากระบบ 4 ระดับคะแนน)
- เกณฑ์อื่นๆ (ระบุ)

15. การประกันคุณภาพหลักสูตร

หลักสูตรได้กำหนดระบบและวิธีการประกันคุณภาพหลักสูตรในแต่ละประเด็น ดังนี้

- การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ (ระบุ)
- การบริหารหลักสูตร (ระบุ)
- ทรัพยากรประกอบการจัดการศึกษา (ระบุ)
- ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน
(ระบุ)
- ประเด็นอื่นๆ (ระบุ)

16. การพัฒนาหลักสูตร

- ดัชนีบ่งชี้มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา สำหรับหลักสูตรนี้ (ระบุ)
 - (1)
 - (2)
 - (3)

(4)

(5)

(6)

กำหนดการประเมินหลักสูตรชั้นนี้บังคับใช้ข้างต้น ทุกๆ ระยะเวลา ปี

กำหนดการประเมินครั้งแรก ปี

17. กรณีที่ต้องขอดุลพินิจของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เนื่องจากไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากกรอบมาตรฐานหลักสูตร ได้แก่

.....
.....
.....

รับรองความถูกต้อง

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

คอศ. 4

แบบเทียบหลักสูตรเพื่อคุณภาพการศึกษา

ระดับ

สาขาวิชา

การพิจารณาหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

สาขาวิชา (หลักสูตร พ.ศ.)

ของสถาบัน

1. การตรวจสอบเบื้องต้น

1.1 หลักสูตรที่เสนอ

เป็นหลักสูตรใหม่

สาขาวิชา พ.ศ.

เป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงจากหลักสูตร

สาขาวิชา พ.ศ.

1.2 ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน ในการประชุม
 เมื่อวันที่

1.3 กำหนดเปิดสอน ปีการศึกษา

2. มาตรฐานทางวิชาการของหลักสูตร

การพิจารณาโดยเปรียบเทียบระหว่างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
 ประเภทวิชา สาขาวิชา
 กับหลักสูตรปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สาขาวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง		หลักสูตรปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต	
โครงสร้าง	หน่วยกิต	โครงสร้าง	หน่วยกิต
1. หมวดวิชาทักษะชีวิต		1. หมวดวิชาทักษะชีวิต	
2. หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ		2. หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ	
3. หมวดวิชาเลือกเสรี		3. หมวดวิชาเลือกเสรี	

รวม		รวม	
-----	--	-----	--

3. สรุปผลการพิจารณา

- หลักสูตรที่เสนอเป็นไปตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรกำหนด
- เห็นสมควรนำเสนอเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป
- เห็นสมควรให้ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม ดังนี้

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบัน

วันที่ เดือน พ.ศ.

 คอศ. 5	<h2>แบบพิจารณาหลักสูตร</h2> <p>ระดับ</p> <p>สาขาวิชา</p>
--	--

1. ข้อมูลเบื้องต้น

- 1.1 หลักสูตรที่เสนอ
 - เป็นหลักสูตรใหม่ ประเภทวิชา
 - สาขาวิชา
 - พ.ศ.
 - เป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงจากหลักสูตร ประเภทวิชา
 - สาขาวิชา
 - พ.ศ.
- 1.2 ได้รับความเห็นชอบจากในการประชุม
- เมื่อวันที่
- 1.3 กำหนดเปิดสอน ปีการศึกษา

2. ข้อมูลการพิจารณาหลักสูตร

พิจารณาโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

กรอบมาตรฐาน	หลักสูตรที่เสนอ
1) ชื่อประกาศนียบัตร/ปริญญา ก. ภาษาไทย ข. ภาษาอังกฤษ ให้สอดคล้องกับชื่อภาษาไทย	
2) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับ ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กัน	
3) ระบบการศึกษา ทวิภาค ปีละ 2 ภาคฯ ละไม่น้อยกว่า..... สัปดาห์	

กรอบมาตรฐาน	หลักสูตรที่เสนอ
4) ระยะเวลาการศึกษา ใช้เวลาไม่เกิน ปี	
5) การลงทะเบียนเรียน ภาคละไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิตและไม่เกิน 22 หน่วยกิต	
6) จำนวนหน่วยกิตรวม ระหว่าง..... หน่วยกิต	
7) โครงสร้างหลักสูตร ก. หมวดวิชาทักษะชีวิต ข. หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ค. หมวดวิชาเลือกเสรี	
8) จำนวนและคุณวุฒิครู หรือคณาจารย์ ก. จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน ข. คุณวุฒิปริญญาตรงตามสาขาวิชาที่ขอเปิด	

3. สรุปผลการพิจารณา

หลักสูตรที่เสนอมีมาตรฐานสอดคล้องสัมพันธ์ตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรการ
อาชีวศึกษาและกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ

เห็นสมควรให้ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม ดังนี้

.....

ความเห็นอื่นๆ

.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

 <p>ค.ศ. 6</p>	<p style="text-align: center;">แบบรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร ระดับ</p> <p>สาขาวิชา ประจำปีการศึกษา</p>
--	--

ชื่อสถาบัน

คณะวิชา/ภาควิชา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1. หลักสูตร

2. สาขาวิชา

3. ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

4. วันที่รายงาน

5. ปีการศึกษาที่รายงาน

6. สถานที่ตั้ง

(ระบุสถานที่ตั้งสถาบันหลักและสถาบันอื่นๆ กรณีมีการเปิดสอนหลายแห่ง)

ส่วนที่ 2 นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

1. จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่รับเข้าในปีการศึกษาที่รายงาน
2. จำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีที่รายงาน
 - 2.1 จำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาก่อนกำหนดเวลาของหลักสูตร คน
 - 2.2 จำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาของหลักสูตร คน
 - 2.3 จำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร คน
 - 2.4 จำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ (ระบุ)

สาขาวิชา	จำนวน	คน
สาขาวิชา	จำนวน	คน
สาขาวิชา	จำนวน	คน
3. จำนวนร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ให้คำนวณจากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ 2.1 และจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่รับเข้าในหลักสูตร
4. จำนวนและร้อยละของผู้ที่สอบผ่านตามแผนการศึกษาของหลักสูตรในแต่ละปี คน
5. ภาวะการณ์ได้ทำของผู้สำเร็จการศึกษาภายในระยะ 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา

วันที่สำรวจ

จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับ

ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

การกระจายภาวะการณ์ได้งานทำเทียบกับจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

การได้งานทำ	ได้งานทำแล้ว		ไม่ประสงค์จะทำงาน		ยังไม่ได้ทำงาน
	ตรงสาขาที่เรียน	ไม่ตรงสาขาที่เรียน	ศึกษาต่อ	สาเหตุอื่น	
จำนวน					
ร้อยละ					

6. การวิเคราะห์ผลที่ได้

วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงหรือแนวโน้มของการดำเนินงาน โดยใช้ข้อมูลภาวะตลาดแรงงานเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ผ่านมาและสถาบันอื่นที่เปิดสอนสาขาวิชาเดียวกัน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ส่วนที่ 3 รายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษา การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพและหรือการศึกษาระบบทวิภาคี

1. สรุปผลการเปิดสอนรายวิชา การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพและหรือการศึกษาระบบทวิภาคีในภาคการศึกษา/ปีการศึกษา

ระบุรายวิชาที่เปิดสอน รายวิชาฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพและหรือรายวิชาการศึกษาระบบทวิภาคีทั้งหมด พร้อมจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน จำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านแต่ละรายวิชา

2. การวิเคราะห์รายวิชาที่เปิดสอน รายวิชาฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพและหรือรายวิชาการศึกษาระบบทวิภาคี ที่มีผลการเรียนไม่ปกติ

ระบุรหัสและชื่อรายวิชาที่เปิดสอน รายวิชาฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพและหรือรายวิชาการศึกษาระบบทวิภาคีที่มีการแจกแจงระดับคะแนนไม่ปกติ เช่น ได้ระดับคะแนนสูงมากหรือต่ำเกินไป หรือต่างไปจากเกณฑ์มาตรฐาน การให้ระดับคะแนนในแต่ละรายวิชาและการสอนที่ไม่ตรงกับเนื้อหาของรายวิชา เป็นต้น นอกจากนี้ให้ระบุวิธีการตรวจสอบสาเหตุความผิดปกติ เหตุผลที่ทำให้เกิดความไม่ปกติ และมาตรการแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

3. รายวิชา รายวิชาฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ และหรือรายวิชาการศึกษาระบบทวิภาคีที่ไม่ได้เปิดสอนตามแผนการศึกษาและเหตุผลที่ไม่ได้เปิดสอน

ให้ระบุรหัสวิชาและชื่อรายวิชา รายวิชาฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพและหรือรายวิชาการศึกษาระบบทวิภาคีที่ไม่ได้เปิดสอนตามแผนการเรียน พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลที่ไม่ได้เปิดสอนและมาตรการทดแทนที่ได้ดำเนินการ (ถ้ามี) เช่น เป็นรายวิชาชีพพื้นฐานหรือวิชาชีพเฉพาะที่ต้องเปิดตามแผนการศึกษาแต่ขาดผู้สอน หรือจำนวนนักศึกษาน้อยเกินไป และได้

ดำเนินการปรับแผนการเปิดรายวิชาเพื่อเป็นการประกันว่านักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนตามแผนการศึกษาได้ในภาคการศึกษาต่อไป

4. วิธีแก้ไขกรณีที่มีการสอนเนื้อหาในรายวิชาไม่ครบถ้วน

ให้ระบุรหัสและชื่อรายวิชา สารหรือหัวข้อที่ขาด สาเหตุที่ไม่ได้สอนสารหรือหัวข้อดังกล่าวพร้อมวิธีแก้ไข (ถ้ามี) เช่น สารที่ขาดและจำเป็นต้องสอนเพื่อใช้เป็นพื้นฐานของรายวิชาอื่นได้เพิ่มหัวข้อหรือสารที่ขาดในรายวิชาอื่นต่อไป

ส่วนที่ 4 การบริหารจัดการหลักสูตร

ให้ระบุปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตร ผลกระทบที่ก่อให้เกิด แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหในอนาคต ในประเด็นต่อไปนี้

1. คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
2. การบริหารหลักสูตร
3. ทรัพยากรประกอบการจัดการศึกษา
4. ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

ส่วนที่ 5 การประเมินหลักสูตร

1. การประเมินจากผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา (รายงานตามปีที่สำรวจ)

วันที่สำรวจ (ให้แนบผลการสำรวจมาประกอบด้วย)

1.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน และข้อคิดเห็นของคณาจารย์ต่อผลการประเมิน

1.2 ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรจากผลการประเมินข้อ 1.1

2. การประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

อธิบายกระบวนการประเมิน โดยประเมินจากผู้ใช้ หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจากภายนอก

2.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน และข้อคิดเห็นของคณาจารย์ต่อผลการประเมิน

2.2 ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรจากผลการประเมินข้อ 2.1 (ถ้ามี)

3. การประเมินคุณภาพหลักสูตรตามกรอบคุณวุฒิการศึกษาระดับวิชาชีพ

ส่วนที่ 6 คุณภาพของการสอน

1. การประเมินรายวิชาที่เปิดสอนในปีที่รายงาน

1.1 รายวิชาที่มีการประเมินคุณภาพการสอน และแผนการปรับปรุงจากผลการประเมิน

ระบุรหัสและชื่อรายวิชาที่มีการประเมินคุณภาพการสอนพร้อมวิธีการประเมิน เช่น ประเมินโดยนักศึกษา เป็นต้น รวมทั้งแผนปฏิบัติการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

1.2 ผลการประเมินคุณภาพการสอนโดยรวม

2. ประสิทธิภาพของการสอน

ระบุข้อคิดเห็นต่อกลยุทธ์และวิธีการสอนที่ใช้ในรายวิชา เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่กำหนดในรายวิชา กระบวนการประเมินและจากข้อคิดเห็นของนักศึกษาเพื่อนำผลมาปรับปรุงวิธีการสอนต่อไป

2.1 สรุปข้อคิดเห็นของผู้สอน และข้อมูลป้อนกลับจากแหล่งต่างๆ

สรุปข้อเสนอแนะของผู้สอนและความเห็นจากบุคคลภายนอกต่อสัมฤทธิ์ผลของการสอน ให้ระบุปัญหาที่พบ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคให้ดีขึ้น

2.2 แนวทางแก้ไข/ปรับปรุง

แผนดำเนินการในการตอบสนองต่อข้อเสนอแนะ (เช่น การฝึกอบรมหรือการให้คำแนะนำหรือการแก้ปัญหาวิธีการอื่นให้ผู้สอน รวมทั้งการปรับเปลี่ยนแผนกำหนดการศึกษา) ควรระบุรายวิชาที่ได้แก้ไขหรือปรับเปลี่ยน

3. การปฐมนิเทศคณาจารย์ใหม่

การปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงหลักสูตร มี ไม่มี

หากมีการปฐมนิเทศให้ระบุจำนวนอาจารย์ใหม่และจำนวนที่เข้าร่วมปฐมนิเทศ

3.1 สรุปสาระสำคัญในการดำเนินการ

3.2 สรุปการประเมินจากอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรม

4. กิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์และบุคลากรสนับสนุน

4.1 กิจกรรมที่จัดหรือเข้าร่วม

ให้ระบุกิจกรรมที่สถาบันจัดหรือหน่วยอื่นที่ไม่ใช่สถาบันจัด จำนวนอาจารย์และบุคลากรสนับสนุนที่เข้าร่วมในแต่ละกิจกรรม

4.2 สรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับ

ส่วนที่ 7 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตร

1. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับ

2. การนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปดำเนินการเพื่อการวางแผนหรือปรับปรุงหลักสูตร

ส่วนที่ 8 แผนดำเนินการเพื่อการพัฒนาหลักสูตร

1. ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนที่เสนอในรายงานของปีที่ผ่านมา

ระบุแผนการดำเนินการแต่ละแผน กำหนดเวลาที่แล้วเสร็จ ผู้รับผิดชอบ ความสำเร็จของแผนและเหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ

2. ข้อเสนอในการพัฒนาหลักสูตร

2.1 ข้อเสนอในการปรับโครงสร้างหลักสูตร (จำนวนหน่วยกิต หมวดวิชา)

2.2 ข้อเสนอในการเปลี่ยนแปลงรายวิชา (การเปลี่ยนแปลง เพิ่มหรือลดเนื้อหาในรายวิชา การเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและการประเมินสัมฤทธิ์ผลรายวิชา)

2.3 กิจกรรมการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสนับสนุน

3. แผนปฏิบัติการใหม่สำหรับปี

ระบุแผนปฏิบัติการแต่ละแผน วันที่คาดว่าจะสิ้นสุดแผน และผู้รับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบหลักสูตร :

ลายเซ็น : วันที่รายงาน :

เห็นชอบโดย :

ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา

ลายเซ็น : วันที่ :

เอกสารประกอบรายงาน (ถ้ามี)

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

ดร. ชัยพฤกษ์	เสรีรักษ์	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ดร. อภินิษฐ์	คลังแสง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ดร. สิริรักษ์	รัชชานติ	ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คณะผู้เรียบเรียง

นายไพฑูรย์	นันทะสุนนท์	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
นางสาววัลลภา	อยู่ทอง	หน่วยศึกษานิเทศก์

